

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2018/1365**z dnia 18 kwietnia 2018 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób za rok budżetowy 2016**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób za rok budżetowy 2016,
 - uwzględniając art. 94 Regulaminu i załącznik IV do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0085/2018),
- A. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium pragnie podkreślić szczególne znaczenie dalszego wzmocnienia legitymacji demokratycznej instytucji Unii poprzez zwiększanie przejrzystości i odpowiedzialności oraz wdrażanie koncepcji budżetowania celowego i właściwego zarządzania zasobami ludzkimi;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków ⁽¹⁾ ostateczny budżet Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (zwanego dalej „Centrum”) na rok budżetowy 2016 wyniósł 58 247 650 EUR, co stanowi niewielki spadek o 0,35 % w porównaniu z 2015 r.; mając na uwadze, że 97,46 % budżetu Centrum pochodzi z budżetu Unii;
- C. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu („sprawozdanie Trybunału”) dotyczącym sprawozdania finansowego Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób za rok budżetowy 2016 Trybunał Obrachunkowy („Trybunał”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe jest wiarygodne oraz że transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Działania podjęte w następstwie udzielenia absolutorium za rok 2015

1. przyjmuje do wiadomości – po informacjach uzyskanych od Centrum – że w następstwie uwag Trybunału dotyczących różnych niedociągnięć stwierdzonych przez Trybunał w zakresie przejrzystości procedur przetargowych Centrum, zmieniło ono wykorzystywane przez siebie format i procedurę udzielania zamówień, tak aby stworzyć decyzję o finansowaniu zamówień; wzywa Centrum, aby poinformowało organ udzielający absolutorium o wdrożeniu tej procedury;

Uwagi dotyczące legalności i prawidłowości transakcji

2. zauważa, że według sprawozdania Trybunału, w maju 2015 r. decyzją zarządu mianowano tymczasową dyrektorkę Centrum; podkreśla fakt, że w dniu 31 grudnia 2016 r. zajmowała ona to stanowisko o osiem miesięcy dłużej niż maksymalny okres przewidziany w regulaminie pracowniczym, wynoszący jeden rok; ubolewa też nad faktem, że doprowadziło to także do 15 innych przypadków tymczasowego obsadzenia stanowisk przez innych pracowników; zauważa, że zgodnie z odpowiedzią Centrum uważa ono, iż mianowanie to zostało przeprowadzone zgodnie z regulaminem pracowniczym oraz rozporządzeniem (WE) nr 851/2004 ⁽²⁾, ponieważ początkowa rekrutacja na stanowisko dyrektorki nie została zakończona pomyślnie, zatem w celu zapewnienia ciągłości działania okres obowiązywania umowy dyrektorki tymczasowej przedłużono poza maksymalny okres 12 miesięcy; podkreśla, że w czasie tego przedłużenia, na wniosek zarządu, dyrektorka tymczasowa zaakceptowała rezygnację z otrzymywania rekompensaty finansowej przewidzianej w regulaminie pracowniczym w trakcie tymczasowego zajmowania stanowiska w wyższej grupie zaszerogowania;

Zarządzanie budżetem i finansami

3. zwraca uwagę, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2016 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 98,02 %, co oznacza wzrost o 3,97 % w porównaniu z rokiem 2015; przyjmuje do wiadomości, że wskaźnik wykonania środków na płatności wyniósł 79,26 %, co oznacza wzrost o 2,99 % w porównaniu do poprzedniego roku;
4. przypomina, że jako agencja Unii Centrum dysponuje budżetem denominowanym w euro; jednak ze względu na fakt, że jego siedziba znajduje się poza strefą euro (w Szwecji), znaczna część wydatków ponoszona jest w szwedzkich koronach (SEK); ponadto Centrum jest narażone na wahania kursu wymiany, gdyż nie tylko posiada rachunki bankowe w szwedzkich koronach, ale również dokonuje niektórych transakcji w innych walutach obcych;

⁽¹⁾ Dz.U. C 84 z 17.3.2017, s. 45.

⁽²⁾ Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 1.

Zobowiązania i przeniesienia

5. odnotowuje, że według sprawozdania Trybunału, podobnie jak w ubiegłych latach, poziom przeniesionych środków, na które zaciągnięto zobowiązania w ramach tytułu III (wydatki operacyjne), wyniósł 41 % (7 900 000 EUR); przyjmuje do wiadomości, że przeniesienia są związane głównie z wieloletnimi projektami w obszarach doradztwa naukowego (2 400 000 EUR), nadzoru (1 300 000 EUR), szkolenia w zakresie zdrowia publicznego (1 400 000 EUR) i narzędzi informatycznych z zakresu zdrowia publicznego (2 100 000 EUR); odnotowuje, że w swoim sprawozdaniu Trybunał sugeruje, by Centrum rozważyło wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych w celu lepszego odzwierciedlenia wieloletniego charakteru operacji i nieuniknionych opóźnień między podpisaniem umów, dostawami i płatnościami; zauważa, że zgodnie z odpowiedzią Centrum przeanalizuje ono sytuację, we współpracy z Trybunałem;
6. wskazuje, że przeniesienia są często częściowo lub całkowicie uzasadnione wieloletnim charakterem programów operacyjnych agencji, niekoniecznie oznaczają niedociągnięcia w planowaniu i wykonaniu budżetu oraz nie zawsze są sprzeczne z zasadą jednoroczności budżetu; przyjmuje do wiadomości fakt, że przeniesienia są w wielu przypadkach planowane z wyprzedzeniem i zgłaszane Trybunałowi;

Polityka kadrowa

7. zauważa, że zarząd przeprowadził rozmowy kwalifikacyjne w związku z mianowaniem dyrektora Centrum na okres 2016–2021 i po nieudanej procedurze głosowania (żaden z kandydatów nie otrzymał większości 2/3 głosów) dokonał przeglądu ogłoszenia o naborze i podjął decyzję o ponownym otwarciu naboru na stanowisko dyrektora; przyjmuje do wiadomości, że w dniu 22 marca 2017 r. na stanowisko nowego dyrektora wybrano byłą dyrektor p.o.;
8. przyjmuje do wiadomości, na podstawie informacji uzyskanych od Centrum, że łączna liczba statutowych pracowników ustabilizowała się w roku 2016 na poziomie 260 pracowników; ponadto zauważa, że na koniec 2016 r. łączna liczba pracowników tymczasowych zatrudnionych w Centrum wyniosła 162 (ze 186 stanowisk zatwierdzonych w budżecie Unii), łączna liczba pracowników kontraktowych wyniosła 95, a liczba oddelegowanych ekspertów krajowych wyniosła trzy osoby; przyjmuje do wiadomości, że wskaźnik rotacji w przypadku pracowników tymczasowych i pracowników kontraktowych w 2016 r. wyniósł 7 %;
9. z niepokojem zauważa, że w odniesieniu do sumy stanowisk obsadzonych w dniu 31 grudnia 2016 r. wskaźnik równowagi płci wynosił 62 % kobiet wobec 38 % mężczyzn; zauważa ponadto, że wskaźnik równowagi płci w zarządzie wynosi 60 % do 40 %;
10. zauważa, że większość miejsc pracy w Centrum (74,4 %) jest związana z realizacją działań dotyczących działalności operacyjnej Centrum, 17,5 % miejsc pracy należy do „wsparcia administracyjnego i koordynacji”, podczas gdy 8,1 % miejsc pracy określa się jako neutralne;
11. z zadowoleniem stwierdza, że Centrum zreorganizowało i jeszcze bardziej zintegrowało zamówienia, finanse, misje i spotkania oraz wprowadziło e-administrację (opartą na pakiecie aplikacyjnym Komisji e-PRIOR), co stanowi ważny krok w kierunku zwiększenia efektywności Centrum;
12. podkreśla, że równowaga między życiem zawodowym a prywatnym powinna stanowić element polityki kadrowej Centrum; zauważa, że budżet przeznaczony na działalność związaną z dobrostanem pracowników wynosi około 810 EUR na pracownika, włącznie z profilaktycznymi badaniami medycznymi, co odpowiada 1,5 dnia działalności z zakresu dobrostanu na pracownika w 2016 r.; stwierdza, że średnia długość zwolnienia chorobowego na pracownika wynosi 1,10 dnia, co jest wyjątkowo niskim wynikiem;
13. docenia fakt, że Centrum przyjęło przepisy wykonawcze dotyczące polityki ochrony godności osoby i zapobiegania molestowaniu; popiera szkolenia i sesje informacyjne organizowane w celu uświadomienia pracowników i sugeruje regularne organizowanie sesji szkoleniowych i informacyjnych dotyczących tych kwestii;
14. z zadowoleniem odnotowuje fakt, że w 2016 r. do Centrum nie wpłynęły żadne skargi, nie wszczęto żadnych procesów ani nie zgłoszono żadnych przypadków związanych z zatrudnianiem lub zwalnianiem personelu;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi, przejrzystość i demokracja

15. uznaje, na podstawie informacji uzyskanych od Centrum, że ze względu na fakt, iż Centrum polega na wielu wewnętrznych i zewnętrznych ekspertach, którzy wspólnie kształtują pozycję naukową Centrum, w czerwcu 2016 r. zarząd sfinalizował i zatwierdził politykę niezależności, aby zapewnić przejrzystość i zidentyfikować konflikty interesów; zauważa, że wdrażanie tej polityki jest nadzorowane przez pracownika do spraw zgodności z prawem;
16. przyjmuje do wiadomości, że od wszystkich pracowników wymaga się złożenia deklaracji o braku konfliktu interesów przed objęciem przez nich stanowiska; stwierdza ponadto, że wszyscy pracownicy biorący udział w konkretnym postępowaniu przetargowym muszą podpisać oświadczenie o braku konfliktu interesów w odniesieniu do tego konkretnego postępowania;

17. zauważa, że w celu zminimalizowania ilości błędów w przedkładanych dokumentach wprowadzono elektroniczny system składania deklaracji o braku konfliktu interesów; stwierdza, na podstawie informacji uzyskanych od Centrum, że system ten ułatwia wdrażanie polityki niezależności oraz zwiększa stopień przestrzegania przepisów;
18. zauważa, że oprócz wewnętrznej procedury dotyczącej spotkań z przemysłem farmaceutycznym, trwają prace nad wewnętrzną procedurą zawierania protokołów ustaleń i porozumień o współpracy ze stronami trzecimi; wzywa Centrum do poinformowania organu udzielającego absolutorium o postępach poczynionych w tej kwestii;
19. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Centrum przyjęło wewnętrzną procedurę dotyczącą informowania o nieprawidłowościach, opisującą role podmiotów i procedury, których należy przestrzegać;

Główne osiągnięcia

20. z zadowoleniem przyjmuje trzy główne osiągnięcia wskazane przez Centrum w 2016 r., a mianowicie:
 - opublikowane przez nie badanie na temat obciążenia odnoszącego się do zakażeń związanych z opieką zdrowotną (zakażenia szpitalne) w Europie,
 - wsparcie przez Centrum globalnego reagowania na epidemię wirusa Zika poprzez udostępnianie regularnej oceny ryzyka oraz współpracę ze Światową Organizacją Zdrowia i Ośrodkami Zapobiegania i Kontroli Chorób Stanów Zjednoczonych w zakresie porad dotyczących podróżowania w rejony zagrożone wirusem Zika,
 - uczestniczenie przez Centrum w pierwszej misji niedawno utworzonego Europejskiego Korpusu Medycznego w Angoli, w celu oceny konsekwencji wybuchu żółtej gorączki dla obywateli Unii;
21. z satysfakcją zauważa, że Centrum współpracuje z Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz Europejską Agencją Leków, na przykład w kwestiach związanych z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe i szczepionkami;
22. odnotowuje, że zgodnie ze sprawozdaniem uzupełniającym Centrum dokonuje ono obecnie przeglądu wskaźników swojego jednolitego dokumentu programowego; zauważa ponadto, że nowy zestaw wskaźników został sfinalizowany i ma zostać przedstawiony zarządowi do zatwierdzenia w listopadzie 2017 r.; zauważa, że zdaniem Centrum oceny są skuteczniejszym narzędziem pomiaru wpływu niż wskaźniki;

Mechanizmy kontroli wewnętrznej

23. zauważa, że Centrum dysponuje standardami kontroli wewnętrznej od 2006 r.; stwierdza, w oparciu o informacje udzielone przez Centrum, że wszystkie jego standardy kontroli wewnętrznej zostały wdrożone;
24. stwierdza, w oparciu o informacje udzielone przez Centrum, że posiada ono procedurę dbającą o to, by zlekceważenie kontroli lub odstępstwa od przyjętych procesów i procedur były dokumentowane w sprawozdaniach dotyczących wyjątków; zwraca uwagę, że w 2016 r. zarejestrowano 40 takich wyjątków, co stanowi wzrost o 12 wyjątków w porównaniu z poprzednim rokiem; stwierdza, że opracowano plan działania na rzecz zmniejszenia ich liczby;
25. z zadowoleniem zauważa, że Centrum dysponuje strategią zwalczania nadużyć finansowych, sformułowaną w oparciu o wytyczne wydane przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych;

Audyt wewnętrzny

26. zauważa, że według sprawozdania Trybunału w sprawozdaniu z kontroli z października 2016 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji stwierdziła, że w postępowaniach o udzielenie zamówienia przeprowadzanych przez Centrum nadal występują znaczne uchybienia, uznając równocześnie podejmowane przez Centrum starania zmierzające do wzmocnienia mechanizmów kontroli wewnętrznej dotyczących postępowania; zauważa, że Służba Audytu Wewnętrznego stwierdziła, iż planowanie postępowania o udzielenie zamówienia i ich monitorowanie są niewystarczające, a postępowania nie zawsze są ujęte w rocznym programie prac lub decyzji o finansowaniu; przyjmuje do wiadomości, że w sprawozdaniu znalazło się także odniesienie do sprawozdania Trybunału dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Centrum za rok budżetowy 2015 i ujętych w sprawozdaniu uchybień mających wpływ na przejrzystość postępowania o udzielenie zamówienia; zauważa, że Centrum i Służba Audytu Wewnętrznego uzgodniły plan dotyczący działań naprawczych;
27. odnotowuje, że w maju 2016 r. Służba Audytu Wewnętrznego przeprowadziła kontrolę procesu udzielania zamówień w Centrum; jest ponadto zaniepokojony faktem, że sprawozdanie końcowe zostało wydane w październiku 2016 r., oraz że zawierało ono trzy „bardzo istotne” uwagi i dwie „istotne” uwagi; przyjmuje do wiadomości, że Centrum przygotowało plan działań do realizacji w 2017 r.; apeluje do Centrum, by poinformowało organ udzielający absolutorium o wdrożeniu tego planu działania;

Inne uwagi

28. zauważa, że wiosną 2016 r. Centrum przekazało Parlamentowi i Radzie wnioski dotyczące nowego projektu budowlanego, który został przedstawiony Komisji Budżetowej Parlamentu i Komisji Budżetowej Rady i co do którego obie instytucje wydały pozytywną opinię; odnotowuje, że 26 lipca 2016 r. Centrum podpisało nową umowę najmu i w związku z tym przeprowadzi się do nowej siedziby w pierwszej połowie 2018 roku;

29. zauważa, że misją Centrum jest identyfikacja i ocena bieżących i pojawiających się zagrożeń dla zdrowia ludzkiego, jakie niosą ze sobą choroby zakaźne, a także powiadamianie o nich; podkreśla, że w 2016 r. Centrum odpowiedziało na 41 formalnych wniosków otrzymanych od Komisji Europejskiej, z których 19 zostało przekazanych przez posłów do Parlamentu Europejskiego; zauważa, że Centrum opublikowało w sumie 158 sprawozdań (w porównaniu do 170 w 2015 r.), w tym 38 oceny nagłego ryzyka w celu wsparcia państw członkowskich i Komisji, oraz 69 sprawozdań z nadzoru;
30. wyraża zadowolenie ze wsparcia, jakiego Centrum udzieliło podczas nagłej epidemii wirusa Zika, zauważa jednak, że należy wyciągnąć wnioski z reakcji na tę epidemię, jak wspomniano w konkluzjach stosownych warsztatów UNESCO ⁽¹⁾, a także ze wsparcia udzielonego podczas rozległej i obejmującej liczne kraje epidemii salmonelli; zauważa, że Centrum poprawiło swój system nadzoru nad chorobami, szczególnie poprzez rozszerzenie internetowego atlasu nadzoru nad chorobami zakaźnymi, i za pomocą różnych narzędzi promowało dostęp do aktualnych informacji na temat kwestii związanych z europejskim zdrowiem publicznym;
31. gratuluje Centrum z okazji otrzymania Europejskiej Nagrody Zdrowia 2016 za Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, którego celem jest zapewnienie platformy wspierającej krajowe kampanie na rzecz rozsądnego stosowania antybiotyków i który uznano za wybitny projekt w zakresie promowania zdrowia w Europie;
32. zauważa, że szereg działań ujętych w programie prac Centrum na 2016 r. nie zrealizowano ze względu na ograniczenia zasobów;
33. przypomina, że decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1082/2013/UE ⁽²⁾ określa ramy w zakresie reagowania na poważne transgraniczne zagrożenia dla zdrowia, koordynowania ich i zarządzania nimi we współpracy z państwami członkowskimi, Światową Organizacją Zdrowia (WHO), Centrum i innymi partnerami międzynarodowymi, a także ustanawia system wczesnego ostrzegania i reagowania; przyjmuje do wiadomości, że eksperci Centrum oraz system wczesnego ostrzegania i reagowania, którym Centrum zarządza w imieniu Komisji Europejskiej, stanowią główne zasoby na rzecz reagowania na szczeblu unijnym na transgraniczne zagrożenia dla zdrowia; z zadowoleniem przyjmuje dalsze kroki podjęte przez Centrum w 2016 r. na rzecz wdrożenia tej decyzji;
34. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 18 kwietnia 2018 r. ⁽³⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽¹⁾ <https://en.unesco.org/news/media-and-humanitarians-crisis-situations-lessons-learned-zika-outbreak>

⁽²⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1082/2013/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia oraz uchylająca decyzję nr 2119/98/WE (Dz.U. L 293 z 5.11.2013, s. 1).

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0133 (zob. s. 393 niniejszego Dziennika Urzędowego).